

Celoslovenské kolo Dejepisnej olympiády pre SŠ

14. ročník, školský rok 2021/2022

Písomný test pre kategórie A a B

Odpoveďový hárok

Dátum:.....

Identifikačné číslo žiaka:.....

Počet dosiahnutých bodov:.....

Test opravili:.....

- 1. Z ponúkaných pojmov pospájajte tie, ktoré spolu súvisia a správne trojice zapíšete pomocou uvádzajúcich číslíc a písmen napr. I-A-1.**

I. Rimania vs. Vizigóti	A bitka pri Platajach	1. r. 338 pred Kr.
II. Gréci vs. Peržania	B bitka pri Chairóneii	2. r. 451
III. Vizigóti + Rimania vs. Húni	C bitka pri Hadrianopole	3. r. 378
IV. Macedónci vs. Aténčania	D bitka na Katalúnskych poliach	4. r. 479 pred Kr.

.....

- 2. Vysvetlite význam uvedených pojmov:**

a) periodizácia

.....

b) defenestrácia

.....

c) artikulórný kostol

.....

- 3. Namiesto písmena A doplňte rok zodpovedajúci zániku Západorímskej ríše, k písmenám B – F napíšte informáciu, na území ktorých dnešných štátov (príp. častí štátov) sídlili kráľovstvá uvedených kmeňov.**

A

B) Vandali

- C) Longobardi
- D) Frankovia
- E) Sasi
- F) Ostrogóti

4. V ktorom písomnom prameni sa dozvedáme o spravovaní Samovej ríše a zániku Veľkej Moravy? Odpoveď zakrúžkujte.

- a) vo Fredegarovej kronike
- b) v Kronike Jána z Turca
- c) v diele Konštantína Porfyrogeneta

5. Z ponúkaných pojmov pospájajte tie, ktoré spolu súvisia a správne trojice zapíšte pomocou uvádzajúcich číslíc a písmen napr. I-A-1.

<i>I</i> Kleistenes	<i>A</i> Code civil	1 r. 1215
<i>II</i> Ján Bezzemok	<i>B</i> jednotný trestný a občiansky zákonník	2 r. 510 pred Kr.
<i>III</i> Jozef II.	<i>C</i> ostrakizmus	3 r. 1781
<i>IV</i> Napoleon	<i>D</i> Magna Charta Libertatum	4 r. 1804

.....

6. V každej trojici ponúkaných možností zakrúžkujte jednu, ktorá doplní znenie textu tak, aby bolo pravdivé:

a) Paríž	b) Avignon	c) Remeš
d) rímsky zákon	e) garančný zákon*	f) vatikánsky zákon
g) vatikánska	h) lateránska	i) pápežská

7. Za písmenami A - F napíšte mená, resp. priezviská vyobrazených osobností:

A)

B)

C)

D)

E)

F)

8. Z ponuky rokov vyberte po jednom roku, ktorý sa viaže k úryvku a) a b).

ponuka rokov: 1066, 1077, 1095, 1099, 1187, 1204, 1215, 1222, 1271

a)

b)

9. Pomenujte hmotný a písomný prameň, ktoré sú zobrazené za písmenami A) a B).

A)

B)

10. Z nižšie uvedených osobností vytvorte skupinky tých, ktorí sa mohli stretnúť (podľa toho či sa roky ich života prekrývajú).

Ivan IV. Hrozný, Abraham Lincoln, Mária Terézia, Ľudovít Štúr, Alexander Dubček, Charles-Louis Montesquieu, Martin Luther, François Hollande

.....
.....
.....
.....

11. Zakrúžkujte pravdivé tvrdenie:

- a) Pri dvojpoľnom systéme hospodárenia sa jedna časť obrábanej pôdy osiada jarinami a druhá oziminami
- b) Anglický kráľ Henrich VIII. v mladosti podporil Martina Luthera v jeho roztržke s Rímom, a preto sa snažil o vytvorenie štátneho náboženstva – anglikanizmu
- c) Portugalskí moreplavci sa dostali do Indie až po objavení Ameriky

12. Namiesto písmen A – F doplňte chýbajúce údaje v texte:

A D
B E
C F

13. Uvedte meno autora gramatiky *Krátka mluvnica slovenská*

.....

14. Z nižšie uvedených tvrdení o voľbách v roku 1946 zakrúžkujte tie, ktoré nie sú pravdivé:

- a) Celoštátnym víťazom volieb sa stala KSČ (Komunistická strana Československa).
- b) Volieb sa mohli zúčastniť aj strany združené mimo Národného frontu.
- c) Po voľbách boli vo vláde aj predstavitelia Demokratickej strany.
- d) Volebné výsledky viedli k nastoleniu totalitnej vlády.

15. Z textu o M. R. Štefánikovi vypíšte nesprávne informácie a vedľa nich uveďte správne informácie.

NESPRÁVNE	SPRÁVNE

16. Akú situáciu a z ktorého obdobia zobrazuje karikatúra?

.....
.....

17. A) Ktorá operácia II. svetovej vojny je zobrazená na mape?

.....

B) Uvedte presný dátum, kedy začala a ktoré dva štáty sa jej zúčastnili v najväčšej miere.

.....

18. Ktorý deň je definitívnym ukončením druhej svetovej vojny? Odpoveď zakrúžkujte.

a) 2. august 1945

b) 6. august 1945

c) 2. september 1945

19. Z textu vypíšte nesprávne informácie a vedľa nich uveďte správne informácie.

NESPRÁVNE	SPRÁVNE

20. A) K činnosti ktorej skupiny aktivistov sa viaže nasledujúci text?

„... je voľné, neformálne a otvorené spoločenstvo ľudí rôznych presvedčení, rôznej viery a rôznych profesií, ktoré spája vôľa jednotlivo i spoločne sa zasadzovať za rešpektovanie občianskych a ľudských práv v našej krajine i vo svete. Tieto práva, ktoré človeku priznávajú obidva uzákonené medzinárodné pakty, Záverečný akt helsinskej konferencie (1975), početné ďalšie medzinárodné dokumenty proti vojnám, násiliu a sociálnemu a duchovnému útlaku, a ktoré súhrnne vyjadruje Všeobecná deklarácia Ľudských práv OSN.“

.....

B) Uveďte po jednom predstaviteľovi z Česka a Slovenska, ktorí k dotknutej skupine aktivistov patrili.

.....

***oprava úl. 6: kvôli chybe v názve zákona (generačný zákon namiesto garančný zákon) a tiež nesprávne uvedenému roku v texte (1879 namiesto 1871) nebola táto časť úlohy bodovaná; t. j. za úlohu bolo možné získať 2 body namiesto pôvodných 3 bodov**

Autorky: PhDr. Anna Bocková, PhD., PhDr. Daniela Kodajová, PhD., Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD.

Recenzentka: PhDr. Ľubica Kázmerová, CSc.

© Slovenská komisia Dejepisnej olympiády

Vydal: IUVENTA - Slovenský inštitút mládeže, Bratislava 2022